From: Longfonds <gezondleven@e.longfonds.nl>
Sent: donderdag 2 april 2026 15:00:36
To: Gemeente Rozendaal
Cc:
Subject: Inbreng Longfonds voor collegeakkoord

Geachte meneer Brouwer,

Graag verzoeken wij u onderstaande e-mail door te geleiden aan de onderhandelaars van het collegeakkoord. De inhoud betreft onze inbreng voor de collegeakkoorden en bevat relevante informatie voor de verdere voorbereiding en beraadslaging van de fracties. Wij zouden het op prijs stellen als u deze e-mail met hen wilt delen.

Met vriendelijke groet,

Károly Illy
Directeur/Bestuurder en kinderarts

Geachte onderhandelaars,

De gemeenteraadsverkiezingen zijn achter de rug en de tijd is aangebroken om te komen tot een collegeakkoord. Het is van groot belang dat hierin de gezondheid van inwoners centraal staat. Dit draagt namelijk bij aan een sterkere leefomgeving, economische stabiliteit en maatschappelijke weerbaarheid.

Geef prioriteit aan luchtkwaliteit
De gemeente speelt een belangrijke rol in het creëren van een gezonde leefomgeving met gezonde lucht. Met lokaal beleid kunt u het verschil maken voor een gezondere toekomst voor de inwoners van uw gemeente. Door in het collegeakkoord expliciet aandacht te besteden aan het verbeteren van de lokale luchtkwaliteit, verbetert de kwaliteit van leven, verbetert de levensverwachting, verlaagt de druk op de zorg en verhoogt de arbeidsproductiviteit.

Luchtvervuiling veroorzaakt na roken de meeste ziektelast in Nederland. Dat is meer dan ongezonde voeding en te weinig beweging. Luchtvervuiling veroorzaakt en

verergert astma, COPD, hart- en vaatziekten en longkanker. Gemiddeld sterven we in Nederland 10 maanden eerder door ongezonde lucht. Voor kinderen is luchtvervuiling extra gevaarlijk omdat hun longen nog in ontwikkeling zijn; die gevolgen ondervinden zij levenslang. Zo krijgt 1 op de 6 kinderen met astma dit door luchtvervuiling.

Wij roepen u daarom op om in het collegeakkoord prioriteit te geven aan luchtkwaliteit. Het Schone Lucht Akkoord biedt gemeenten hierbij waardevolle ondersteuning: aangesloten gemeenten profiteren van beschikbare kennis, materialen en een actief netwerk waarin ervaringen worden gedeeld. Daarnaast heeft de GGD een overzicht opgesteld van effectieve maatregelen om luchtvervuiling van verschillende bronnen te verminderen.

Houtstook

Eén van die bronnen is houtstook. Houtstook levert in Nederland de grootste bijdrage aan de uitstoot van ongezonde lucht. Dit is ongezond voor iedereen en voor mensen met een longziekte in het bijzonder. Van de 1,2 miljoen Nederlanders met een longziekte ervaren ruim 750.000 mensen gezondheidsklachten door houtstook. Zo moet 1 op de 3 extra medicijnen nemen, en leidt het bij een kwart zelfs tot een longaanval. Het beperken van houtstook is daarom een verstandige en logische stap om de luchtkwaliteit in uw gemeente te verbeteren en de gezondheid van inwoners te beschermen. Dit kunt u onder andere bereiken door goede voorlichting, een stookverbod bij bepaalde (weers)omstandigheden, door inwoners via subsidies te stimuleren om het rookkanaal in hun woning te verwijderen, of door bij nieuwbouwwoningen te verbieden dat er rookkanalen worden aangelegd.

Wegverkeer

Ook luchtvervuiling door wegverkeer heeft een grote impact op de gezondheid van inwoners. Voor de gezondheid van iedereen is het daarom belangrijk om vervuilend wegverkeer zoveel mogelijk te beperken. Hier kunt u als gemeente aan bijdragen door bijvoorbeeld zero-emissie zones in te stellen voor bedrijfsverkeer en binnensteden autoluw of autovrij te maken. Ook helpt het om een infrastructuur te creëren die lopen en fietsen logisch en aantrekkelijk maakt en te zorgen voor goede bereikbaarheid van voorzieningen met betaalbaar openbaar vervoer. Daarnaast kan de gemeente ‘schoolstraten’ instellen, waarbij alleen fietsers en voetgangers in de straat zijn toegestaan tijdens het brengen en halen van schoolgaande kinderen.

Vervuilende bedrijven

In de directe leefomgeving van burgers bevinden zich vaak ook bedrijven die de lucht vervuilen, zoals industrie of veehouderijen. In deze situaties is het essentieel om de gezondheid van omwonenden voorop te stellen, boven de belangen van de bedrijven. Weeg gezondheid bijvoorbeeld zwaar mee in het uitgeven van vergunningen. En zorg voor onafhankelijke monitoring en handhaving bij overtredingen. Daarnaast is het van belang de adviesafstanden van de GGD ter harte te nemen: zorg voor voldoende afstand tussen gevoelige locaties (zoals scholen, kinderopvang, zorginstellingen en woningen) en vervuilende bedrijven om de gezondheid van omwonenden te beschermen.

Samen op weg naar gezonde lucht
We hopen van harte dat u onze aandachtspunten voor een gezonde leefomgeving en gezonde lucht meeneemt bij het opstellen van het collegeakkoord in uw gemeente. Mocht u hier nog vragen over hebben, beantwoorden wij deze uiteraard graag.

U kunt contact opnemen met Tijn Stockmann, via: tijnstockmann@longfonds.nl

Met vriendelijke groet,

Károly Illy
Directeur/Bestuurder en kinderarts

longfonds.nl